

Freddy Madsen (DKP):

Jeg må sige, at det forekommer mig at være en højst ejendommelig stilling, hr. Bernhard Baunsgaard, hr. Ellemann-Jensen og nu sidst hr. Ole Olsen tager til spørgsmålet om toldoplæg. Nu pålægger man ministeren at foretage en analyse, og det synes jeg da er en udmærket ting, og det er jo rigtigt, at der vil gå nogen tid med den analyse. Så er det helt ubegribeligt, at man ikke beder ministeren vende tilbage her til tinget og fremsætte et forslag om ændring af loven, hvis det viser sig, at det bliver nødvendigt på det tidspunkt. Hvorfor skal ministeren have bemyndigelsen på nuværende tidspunkt, når sagen hviler på et så usikkert grundlag, som man selv erkender?

Arentoft (FP):

Det er korrekt, som hr. Glensgård siger, at jeg står alene i min gruppe, men det viser kun bredden i gruppen, at et sådant standpunkt kan man få lov at indtage. Jeg har derfor fremsat dette ændringsforslag uden for betænkningen.

Det forekommer mig, at skatte- og afgiftsministeren ligesom foregriber resultatet af denne undersøgelse. For mig var det næsten, som om ministeren på forhånd vidste: ja men det bliver da til det toldoplæg, for den undersøgelse bliver sådan, som jeg gerne vil have den. Det er dér, min bekymring kommer ind, og det er derfor forslaget er fremsat.

Ministeren angreb mig for at handle lokalpolitisk. Jeg vil bare sige, at dette ændringsforslag vedrører dog såvel Århus som København, og jeg kan jo ikke være to steder, vel?

Camre (S):

Med den formulering, der nu findes i betænkningen, er det klart, at ministeren først efter en nærmere trafikøkonomisk analyse vil kunne udnytte sin bemyndigelse til at etablere et toldoplæg i Padborg, og jeg vil gerne sige, at den socialdemokratiske folketingsgruppe har fuld tillid til, at ministeren først efter nøje overvejelser vil tage stilling, og at han ikke vil etablere et toldoplæg, hvis disse analyser måtte vise, at det vil være skadeligt for Århus havns stilling som basishavn.

På den baggrund skal jeg på den socialdemokratiske gruppes vegne anmode om, at man stemmer det af hr. Arentoft stillede ændringsforslag ned.

Bernhard Baunsgaard (RV):

En kort bemærkning i anledning af det, hr. Glensgård bemærkede før. Han sagde, at udvalget nøje havde undersøgt sagen under udvalgsarbejdet. Det må jeg desværre dementere, for udvalget har ikke haft nogen muligheder for at undersøge sagen. Men ministeren har lovet, at han vil forhandle med de relevante instanser, det står i betænkningen, og at han vil foretage en analyse af de med beslutningen forbundne konsekvenser. Det er det, der skal ske nu. Det er det, vi ikke har kunnet gøre i udvalget. Som jeg sagde før, kunne jeg nok have ønsket, at vi kunne gøre det i udvalget.

Jeg kan i den forbindelse henvise til, at ministeren for offentlige arbejder, hr. Kjeld Olesen, i det sidste bilag, han har sendt til udvalget, påpeger, at det vil være nødvendigt at overveje og analysere tingene nøjere, før man giver tilladelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslaget af ministeren for skatter og afgifter (se foran) vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslaget af Arentoft (FP) (se foran) forkastedes med 135 stemmer mod 15.

§ 1, med den foretagne ændring, og § 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:
Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m.v. (Familieoverdragelser af landbrugsejendomme).

(Lovforslag nr. L 160. Fremsat 14/3 77. Første behandling 26/4 77. Betænkning 13/5 77).

Der var stillet 9 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene samt spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Karl Nielsen (S):

Skatte- og afgiftsudvalget har behandlet det foreliggende forslag i en række møder. I forbindelse hermed har ministeren for skatter og afgifter skriftligt besvaret en række spørgsmål.

Ligeledes har udvalget modtaget dels skriftlige og dels mundtlige henvendelser fra Danske Husmandsforeninger, De samvirkende danske Landboforeninger, Erhvervenes Skatsekretariat og en enkeltperson.

Ministeren for skatter og afgifter har stillet ændringsforslag, ligesom et mindretal har stillet en række ændringsforslag.

Ministerens ændringsforslag findes under nr. 4, 7 og 8. Disse ændringsforslag anbefaler socialdemokratiet at man stemmer for.

Mindretallets ændringsforslag findes under nr. 1-3, 5, 6 og 9. Disse ændringsforslag anbefaler vi at stemme imod.

Generelt om det foreliggende forslag vil jeg gerne sige, at vi fra socialdemokratiets side mener, at vi har fået en ganske god lovgivning, der kan være med til at hjælpe på generationsskifteproblemet i landbruget. Vi er selvfølgelig taknemlige for, at der står et stort flertal bag forslaget.

Dohrmann (FP):

Ethvert parti har naturligvis ret til at indgå alle de forlig, det har lyst til, men det er umoralsk, når partier, som i valgkampen gik ind for enten en ophævelse af kapitalvindingsskatten eller en betydelig lempelse, nu stiller sig tilfreds med dette »rækken tungen ud af vinduet«-forslag.

Det kan kun opfattes således, at de konservative, de radikale, centrum-demokraterne og kristeligt folkeparti er enige med socialdemokraterne i, at for det første bør landbruget være et lukket erhverv, for det andet skal de, som i øjeblikket har en landbrugsbedrift, favoriseres i forhold til dem, som ingen familiedlemmer har, der ejer en bedrift.

For det tredje er forligspartierne enige om, at byerhverv ingen problemer har med kapitalvindingsskatten. Forligspartierne siger det gan-

ske vist på en anden måde, end jeg gør, men man har det jo med at pakke det hele lidt ind, når det, man faktisk gennemfører, ikke svarer til det, man siger man står for.

Vi har i vores betænkning bidrag skrevet, at forligsforslaget tydeligt bærer præg af at være vedtaget i en sen natte-time, hvor forhandlingsdeltagerne har lidt stærkt af mangel på søvn. Den bemærkning må ikke opfattes forkert, det er ingen spydig bemærkning, tværtimod, bemærkningen skal opfattes således, at vi føler os overbevist om, at friske og udhvilede mennesker ikke vil indgå et forlig som det foreliggende. Man kan altså kalde det en slags kolle-gialt hensyn.

For at mindske uretfærdighederne en smule har venstre og fremskridtspartiet stillet en række ændringsforslag. Vi har stadig væk den opfattelse, at kapitalvindingsskatten bør ophæves, men vi støtter ethvert forslag om at mildne denne asociale skat. Ethvert folketingsmedlem, som gerne vil gøre noget godt, inden vi nu snart rejser hjem på ferie, bør støtte de ændringsfor-slag, venstre og fremskridtspartiet har stillet.

Aksel Pedersen (V):

Idet jeg vil henvise til det betænkning-sbidrag, vi er kommet med, henstiller jeg, at man overvejer at stemme for de af fremskridtspar-tiet og venstre stillede ændringsforslag.

Det må være afgørende, at loven får tilbage-virkende kraft, så mange familiehandler, der har udløst en urimelig skat på grund af cirkulæ-ret af 11. februar 1976, får mulighed for gen-optagelse af deres skattesag. Vi har kendskab til familier, der vil blive beskattet med over 300.000 kr., og som ville have sluppet, hvis dette forslag havde været gennemført på davæ-rende tidspunkt. Der er ingen, der vil kunne forstå, at det kan være ret.

Må jeg have lov til som en sidebemærkning at sige, at det er mærkeligt, at man nu gennem-fører det forslag under skatte- og afgiftsmini-ster hr. Kampmann, som man fra socialdemo-kratiets side påstod ikke kunne lade sig gen-nemføre under skatte- og afgiftsminister hr. Svend Jakobsen. Venstre må opfatte det sådan, at man dengang brugte det som en undskyld-ning for ikke at opfylde et indgået forlig. Det var en klar aftale dengang, at man skulle støtte familiehandler.

Venstre finder, det må være afgørende at ud-vide familiekredsen i forslaget her, så den også omfatter søskende og disses børn. Disse betrag-

[Aksel Pedersen.]

ter det ikke som en almindelig handelsaftale, når de indgår en handel, og kan derfor ikke undgå at komme ud for problemer med gaveafgiftsberegning og kapitalvindingsskat. Da gaveafgiften yderligere er meget større for sidelinjer, er det måske et af de vanskeligste handelsforhold, man kan komme ud for, og det er da helt meningsløst.

At lovforslaget er det rene lapperi, viser sig også i, at det for venstre har været nødvendigt at fremsætte ændringsforslag, der udvider lovforslaget til også at omfatte familiehandler i andre erhverv. Problemerne opstår ikke mindst her. Andre erhverv har i kraft af meget store værdier tit vanskeligheder ved generationsskiftet. Det ville ikke have kostet ret meget at tage dem med i dette lovforslag, for der er ingen penge i denne lovgivning for staten. Vi har fået oplyst, at det samlede provenu af kapitalvindingsskatten i disse tilfælde sidste år kun har været 20–25 mill. kr. Det er ministerens oplysninger. Et i øvrigt, synes jeg, latterligt beløb at køre hele den lovgivning på, som bremser generationsskiftet.

Man burde i øvrigt i dette land bruge heldssigtet langt mere end misundelsesprincipet, når vi laver love. Vi ved, at en forøgelse af landbrugsproduktionen på 3 pct. årligt i 3 år vil give arbejde til 25.000 mand, samtidig med at det sparer milliardbeløb i understøttelser og giver en forøget indtjening i samme størrelsesorden. Se det i forhold til 25 mill. kr.

Når venstre derudover foreslår, at gaveafgiften skal beregnes på grundlag af den mellem parterne aftalte handelssum, er det kun ud fra den logiske betragtning, at godkender man en bestemt handelsværdi, må den også anvendes ved beregning af arve- og gaveafgiften.

Ministerens forslag om at undlade at fordyre sidste års byggeri med 30 pct. er en fornuftig opfyldelse af erhvervenes og udvalgets ønsker, og det stemmer vi selvfølgelig for.

Til slut vil jeg sige: Hvornår beslutter vi os til at give erhvervslivet den ro og tillid til fremtiden, som kunne blive til gavn for den danske helhed? Venstres lovforslag nr. L 119 om kapitalvindingsskat vil løse noget af de problemer, som her er nævnt, og desuden rette på udgangspunktet i de forskelligartede vurderinger, som vi har her i landet.

Lapperiet her vil blive vedtaget, det ved vi, for der er et flertal, og der er ingen, der tør

flytte sig i det flertal, det forstår vi også; man kunne dog have været med til at give mere retfærdighed i det forslag, der ligger fra ministeren.

Befolkningen må jo undre sig, når et flertal bestående af socialdemokrater, konservative, centrum-demokrater, radikale venstre og kristeligt folkeparti nu gennemfører det lapperi, som er med til at skabe en så stor ulighed, som dette vil komme til.

Stetter (KF):

Den konservative gruppe vil stemme for de af ministeren stillede ændringsforslag og stemme imod de af fremskridtspartiet og venstre stillede ændringsforslag.

Jeg skal sige til hr. Dohrmann, at vor gruppe principielt ønsker lov om særlig indkomstskat ophævet, fordi denne lovgivning er uforenelig med et moderne vækstsamfund. Gentagne forsøg har imidlertid vist, at der ikke kan skaffes flertal for dette synspunkt, og derfor har vi accepteret at medvirke til at afbøde de værste virkninger af denne urimelige og uretfærdige lov.

Det foreliggende forslag er et resultat af denne positive tankegang og holdning. Forslaget er en beskedent lempelse, som omfatter en lille gruppe personer, men det er et fremskridt, og det er, hvad det var muligt at opnå. Bestemmelserne retter op på det uklare forlig mellem socialdemokratiet og venstre, som hr. Aksel Pedersen omtalte.

Generelt skal jeg sige, at den konservative gruppe finder, at det er livsvigtigt at få løst alle generationsskifteproblemerne i by og på land. Det gælder, hvad enten der er tale om personlige firmaer og bedrifter, eller der er tale om aktieselskaber. Vi vil ved først givne lejlighed igen føre dette synspunkt frem i forhandlingerne.

Bollmann (CD):

Jeg skal ikke kunne bedømme, om hr. Dohrmann er den rigtige til at tale moral, men skal blot konstatere, at det er jo forligsstof, aftalt i februar.

CD er enig i, at der er problemer omkring generationsskiftet andre steder end i landbruget, men der er jo fortsat forhandlinger i augustforligskredsen om kapitalvindingsskatten i almindelighed, og dér håber vi da, det vil være muligt at finde løsninger på nogle af de tilba-

[Bollmann.]

geværende problemer. På den baggrund skal jeg anbefale at stemme for de af regeringen fremsatte ændringsforslag og stemme imod de øvrige forslag.

Ole Olsen (SF):

Socialistisk folkeparti kan naturligvis ikke stemme for de ændringsforslag, der er stillet af fremskridtspartiet og venstre. De medfører blot, at loven om kapitalvindingsskat udhules endnu mere, end den allerede bliver ved dette lovforslag.

Nu er det selvfølgelig forligsstof, og det vil jeg sige, at vi ikke er i stand til at flytte et komma i det. Det må man naturligvis acceptere, omend vi accepterer det uden glæde.

Jeg synes godt, man kan bebrejde socialdemokratiet og også det radikale venstre, at de er hoppet med på denne galej. Vi skulle af med grundstigningsskylden, og så fik vi kapitalvindingsskatten i stedet for, men nu begynder man altså at sælge ud. Jeg synes, det er meget kedeligt for disse to partier, at man i den grad svigter sine egne ideer, og at man ikke kan finde på andre metoder til at løse generationsskiftet på end at forsøge at forgyldte landbruget, som det drejer sig om her.

Jeg synes, man skal lægge meget mærke til en argumentation, som fremkommer i fremskridtspartiets bemærkninger – det er i dette udmærkede afsnit om, at forhandlingsdeltagerne led af mangel på søvn. Det kan godt være, at hr. Dohrmann trængte til lidt søvn, det vil jeg godt tro. Der argumenteres med, at provenuet kun er på 20–25 mill. kr. for landbrugsejendomme uden for større udstykninger. Hvad er det, der er sket her? Der er sket det, at de samme partier, fremskridtspartiet og venstre, godt hjulpet af de konservative, har rejst land og rige rundt og fortalt landmændene, at det var faktisk fuldstændig uforsvarligt af dem at sælge, så længe kapitalvindingsskatten eksisterede, man har virkelig lavet uro i det erhverv ved at give dem håb – et falsk håb, det tror jeg da – om at man kan slippe af med kapitalvindingsskatten, og det har virket. Det er i virkeligheden en meget mild skat, denne kapitalvindingsskat, det er jo ikke en skat, der konfiskerer en hel bunke, det er en ganske mild skat, men det er lykkedes i stort omfang at få landbruget til at tro på, at her bogstavelig talt var tale om ekspropriation. Så holder man

selvfølgelig udbuddet tilbage, man venter så længe man kan, det er da klart. Hvis man tror på, at loven bliver ophævet, og man samtidig tror på, det er en bunke penge, man skal slippe – selv om man altså tror det på et falsk grundlag – ja, så holder man selvfølgelig udbuddet tilbage. Og når man holder udbuddet tilbage, hvad sker der så? Så får man et ganske lavt provenu. 20–25 mill. kr. Man kan bare prøve på at se på aldersfordelingen inden for landbruget. Man kan være ganske rolig for, at det generationsskifte nok alligevel skal komme af ganske naturlige grunde. Der er nu engang en grænse for, hvor længe landmændene kan beholde deres brug, og så skal provenuet nok komme. Men nu bruger man altså det manglende provenu som argumentation for at få ophævet resten af kapitalvindingsskatten. Har man nogen sinde hørt en mere – jeg var lige ved at sige åndssvag argumentation, det må man vist helst ikke, en mere kedelig argumentation? Jeg synes, det er en gennemfalsk argumentation, og jeg advarer socialdemokratiet og det radikale venstre mod at gå længere ad den vej, man har betrådt her. Jeg er ked af, at det er gjort, men det er gjort. Det kan være, vi kan få det lavet om en anden gang. Jeg håber, at dette er det sidste og det eneste skridt, vi tager i retning af at afvikle kapitalvindingsskatten, indtil vi en dag kan få gennemført en grundskyld eller en grundstigningsskyld. Kan man det, ja, så kan vi da godt afskaffe den, men indtil vi får gennemført det, så skal vi i hvert tilfælde ikke have afviklet mere af kapitalvindingsskatten.

Kaj Hansen (DKP):

Jeg skal henvise til den mindretalsudtalelse, der foreligger i betænkningen fra Danmarks kommunistiske parti og Danmarks retsforbund, som konkluderer, at vi indstiller forslaget til forkastelse ved tredje behandling.

Vi så jo forleden dag, at den amtskommunale grundskyldpromille skulle nedsættes fra 20 til 13. Her gav man store foræring til jordbesidderne. Og nu lemper man kapitalvindingsskatten. Hvad er det i virkeligheden, der er tale om her? Det, der er tale om her, er, at man vil bøde på nogle virkninger i stedet for at tage fat på de virkelige årsager. Hvad er årsagerne til de vanskeligheder, der kan være ved generationsskifte og skifte i det hele taget inden for landbruget? Det er først og fremmest de

[Kaj Hansen.]

skyhøje jordprisstigninger, der finder sted. Prøv bare at se de prisstigninger, der har fundet sted på jord og ejendomme imellem den 15. vurdering i 1973 og så den 16. vurdering. Her kan man finde årsagerne. Det er det rene kvaksalveri, som et flertal af folketinget her er i gang med med hensyn til jordspørgsmålet. Man må efterhånden spørge, om socialdemokratiet overhovedet ikke har nogen jordpolitik mere. Det var der meget, der kunne tyde på, når vi ser sådan to forslag lige efter hinanden. Man sælger ud til højre og vil ikke forhandle med venstre side af salen, og så er det, man får det resultat, der her foreligger. Det er faktisk på høje tid, at man tager fat på det helt afgørende problem, som ikke alene drejer sig om landbrug, men som drejer sig om alt, hvad der hedder jord og fast ejendom i dette land, og så holder op med det kvaksalveri. Vil man virkelig tage fat på årsagerne, så kunne man bl.a. begynde at kigge på et af de gode forslag, der er fremsat her i tinget, nemlig forslaget om indefrysning af værdistigningerne på jord og fast ejendom – dem, der ligger over de almindelige prisstigninger i samfundet. Så får man fat i nogle af årsagerne i stedet for at lappe på virkningerne.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Den gældende kapitalvindingsskat vedrørende fast ejendom skyldes et forlig mellem socialdemokratiet og venstre. Det er for hårdt ved de almindelige handler i landbruget, det lader de store gevinster ved de hurtige handler omkring de store byer slippe alt for billigt. Det, vi nu gennemfører, er, som det er blevet sagt heroppe, et lapperi på venstres og socialdemokratiets lov, og det hjælper kun en del af generationsskiftet i landbruget, nemlig de handler, der bliver i familien. Jeg havde håbet, der havde været mulighed for en almindelig, rimelig behandling. I den forbindelse kan jeg sige til venstre, at hvis venstre havde støttet det radikale forslag i sin tid, så var man ikke kommet i den situation, at folketinget skulle sy den ene lap efter den anden på loven om særlig indkomstskat for at få det hele til at virke.

Jeg vil gerne understrege de ord, hr. Stetter sagde om den særlige indkomstskat i byerhvervene, samtidig med at jeg dog minder om, at vi har gennemført særlige regler, der var til gavn for byerhvervene, når det gælder særlig ind-

komstskat; men jeg vil gerne understrege, at særlig indkomstskat bør tages op til en helt gennemført vurdering, også og ikke mindst under hensyn til byerhvervene. Om det lykkes i augustforligets regie det ved jeg ikke, men vi kan da prøve på det, skønt augustforligets bestemmelse herom, så vidt jeg kan erindre, først og fremmest vedrører fast ejendom.

Som sagt: det foreliggende lovforslag letter vel ikke på den bedste og mest gennemtænkte måde, men det lapper på den lov, som venstre gennemførte sammen med socialdemokratiet, og jeg skal anbefale, at man stemmer for det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslag nr. 2

forkastedes med 109 stemmer mod 30.

Ændringsforslag nr. 3

forkastedes med 112 stemmer mod 37.

Ændringsforslag nr. 4 og § 1, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 5

forkastedes med 112 stemmer mod 39.

Ændringsforslag nr. 1 angående titlen og ændringsforslag nr. 6 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 5.

Ændringsforslag nr. 7 og 8

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 9 betragtedes som

bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 5.

§ 2 med de foretagne ændringer

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.